

Ruilhandel en goederengeld

Geld bestaat al heel lang, maar er is ook een tijd geweest waarin er geen geld was. Mensen deden toen aan **ruilhandel**: ze ruilden eten en voorwerpen waarvan ze er genoeg hadden voor spullen waarvan ze er te weinig hadden. Dat gebeurt nog steeds. Misschien wissel jij ook weleens voetbalplaatjes uit met je vrienden om je verzameling compleet te maken?

Ruilen werkt echter alleen als twee mensen tegelijk iets hebben wat de ander wil. Dat heet een **'dubbele toevalligheid'**: jij wilt brood en de bakker wil jouw vis. Maar wat als de bakker die dag geen zin heeft in vis? Ruilen is ook lastig als iets ondeelbaar is (hoe ruil je een halve geit?) of snel bederft. Daarom ging men op zoek naar handigere oplossingen.

Overal ter wereld vonden mensen voorwerpen die een zekere waarde kregen. Sommige bleken heel nuttig te zijn, zoals zout en scherpe stenen. Andere waren vooral mooi en zeldzaam, zoals fraaie schelpen. Die waardevolle voorwerpen, ook wel **'goederengeld'** genoemd, werden gebruikt als een soort van betaalmiddel. Handiger dan gewone ruilhandel, maar niet perfect: zout is zwaar, stenen zijn onpraktisch als kleingeld en schelpen zijn niet overal zeldzaam. Wat op de ene plaats nuttig en waardevol is, is dat op een andere plek veel minder.

Wist je dat
de Azteken cacaobonen als betaalmiddel gebruikten? Volgens een bekend verhaal kieperden Engelse piraten ooit een grote vracht gestolen cacaobonen overboord, omdat ze dachten dat het waardeloze konijnenkeutels waren.